

## POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa P. W.

przeciwko N. Sp. z o.o. w D.

o odprawę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Společnych i Spraw Publicznych w dniu 25 stycznia 2017 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 23 września 2015 r., sygn. akt VII Pa [...],

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**

**2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 września 2015 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację P. W. od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 25 maja 2015 r., mocą którego zasądzono od pozwanego N. Sp. z o.o. w D. na rzecz powoda tytułem wynagrodzenia za zastosowanie skróconego okresu wypowiedzenia kwotę 12.356,79 zł oraz kwotę 1.028,43 zł tytułem wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Sąd Okręgowy zaaprobował ustalenia faktyczne dokonane w postępowaniu przed Sądem Rejonowym. Zamykają się one stwierdzeniem, że powód pracował od dnia 1 stycznia 2011 r. na stanowisku blacharza samochodowego. W toku zatrudnienia przełożony powoda składał wnioski o obniżenie mu premii. Umowa o pracę została rozwiązana za wypowiedzeniem. Pracodawca nie wskazał przyczyny

rozwiązania stosunku pracy. Z ustaleń Sądu odwoławczego wynika, że stanowisko pracy powoda nie uległo likwidacji, a na jego miejsce został zatrudniony inny pracownik. Z tego względu Sąd Okręgowy podzielił tezę, że skarżącemu nie przysługuje prawo do odprawy pieniężnej w trybie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, gdyż rozwiązanie umowy nie nastąpiło wyłącznie z przyczyn niedotyczących pracownika. Stąd apelacja powoda została oddalona z mocy art. 385 k.p.c.

W imieniu powoda skargę kasacyjną złożył jego pełnomocnik, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 25 § 1 k.p. i art. 8 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w związku z art. 30 § 4 k.p. i art. 45 § 1 k.p. Wskazał również na naruszenie prawa procesowego, a mianowicie: art. 382 k.p.c. w związku z art. 328 § 2 k.p.c. i art. 316 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. w związku z art. 378 § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na podstawie z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. (skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona), gdyż Sąd zaakceptował zawarcie umowy o pracę na czas określony w wymiarze 43 lat, co znalazło wyraz w akceptacji zachowania pracodawcy przez zaniechanie podania przyczyny rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Nadto, wbrew zasadom logicznego rozumowania, Sąd pominął fakt, że na stanowisko powoda został przeniesiony inny pracownik (brat bezpośredniego przełożonego powoda), co oznacza, że skarżący stracił stanowisko w celu zwolnienia miejsca pracy dla krewnego M. Z..

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na przyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania. Jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest, jak wynika z

art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się, jak wielokrotnie wyjaśniano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, z przesłankami rozważanymi przez ten Sąd podczas tzw. „przedsądu”, a więc na posiedzeniu, którego przedmiotem jest przyjęcie lub odmowa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki te określone są w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. i tylko one podlegają badaniu w tej fazie postępowania, a przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje wtedy, gdy zachodzi choćby jedna z nich. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania winno zatem koncentrować się na wykazaniu istnienia takiej przesłanki, przy czym treść tego uzasadnienia nie może być dowolna, albowiem konieczne jest oparcie jej na argumentacji jurystycznej.

W sprawie nastąpiło formalne wyodrębnienie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. W istocie sprowadza się to do powtórzenia w nim zarzutów, które sformułowano w podstawach skargi. Powtórzenie zarzutów sformułowanych w podstawach skargi nie może zaś wywołać żadnego skutku nie tylko dlatego, że podstawy skargi nie podlegają badaniu na tym etapie postępowania przed Sądem Najwyższym, ale również z tego względu, iż rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, gdyż tylko one decydują o wyniku „przedsądu”. Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje zatem skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Dla uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona nie jest zatem wystarczające twierdzenie skarżącej, że tak jest, ani zarzucenie - jak czyni to skarżąca dla wykazania oczywistości wniesionej skargi - naruszenia przepisów postępowania w taki sam sposób, jak wykazano w podstawie skargi. Z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wynika bowiem konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest

oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531). Innymi słowy, w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. należy wykazać „oczywistość skargi kasacyjnej” przez odwołanie się do argumentacji, która *prima facie* wskazuje, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z oczywistym naruszeniem prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, LEX nr 560541; z dnia 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, LEX nr 898318; z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109), a takich argumentów nie można doszukać się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w niniejszej sprawie do rozpoznania.

We wniosku skarżący zwraca uwagę na fakt zaaprobowania przez Sąd Okręgowy wieloletniej umowy o pracę na czas określony. Wstępnie sformułowane stanowisko suponuje naruszenie prawa materialnego. Nie można jednak pominąć przedmiotu sporu w kontestowanym stanie faktycznym. Powód domagał się zasądzenia odprawy pieniężnej z tytułu zwolnienia z przyczyn nie dotyczących pracownika. Natomiast nie dochodził roszczeń na tle art. 45 k.p. W sprawie ma to takie znaczenie, że spór koncentrował się na wyjaśnieniu przyczyny wypowiedzenia, a nie na ustaleniu, czy pracodawca zawarł prawidłową umowę o pracę. Z samego faktu, że nie została wskazana przyczyna wypowiedzenia stosunku pracy nie wynika zasadność żądania odprawy pieniężnej, a tym samym nie mamy do czynienia z oczywistym naruszeniem prawa. Uchybienie pracodawcy w tym zakresie – w kontekście roszczenia o zasądzenie odprawy – przesuwają spór w sferę faktów. Obowiązkiem sądów rozpoznających spór jest ustalenie, czy wyłączoną przyczyną rozwiązania umowy były okoliczności, które nie leżą po stronie pracownika. Podobnie byłoby w razie wskazania przyczyny rozwiązania umowy o

pracę, tj. pracownik mógłby zwalczać określoną przesłankę i dowodzić o innej, leżącej po stronie pracodawcy, podstawie rozwiązania stosunku pracy. Stąd z pierwszej części uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wynika oczywiste naruszenie prawa materialnego.

Nie wynika ono także z drugiej części wniosku, a mianowicie naruszenia zasady logicznego rozumowania (w miejsce powoda przyjęto brata M. Z., przełożonego skarżącego). Z tego faktu, w ocenie strony powodowej, w stopniu wysoce prawdopodobnym wynika zamiar zwolnienia pracownika w celu zatrudnienia innej osoby, co miałoby stanowić przyczynę rozwiązania stosunku pracy leżącą po stronie pracodawcy. Zaprezentowane rozumowanie powinno odnosić się jednak do ustalonych w sprawie faktów, które wiążą Sąd Najwyższy. Z nich wynikają dwie istotne przesłanki. Po pierwsze, pracodawca znajdował się w dobrej kondycji finansowej; po wtóre, monitorował wydajność pracy zatrudnionych pracowników, a w stosunku do powoda miały miejsce okoliczności związane z obniżeniem premii. Konglomerat tych faktów oznacza, że w sprawie nie doszło do likwidacji stanowiska, która zresztą obecnie nie stanowi ustawowego punktu odniesienia do oceny przesłanek uprawniających do odprawy pieniężnej. Z tego względu powierzenie dotychczasowej pracy powoda innej osobie nie przenosi prawdopodobieństwa rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie leżących po stronie pracownika, skoro wyniki postępowania dowodowego ujawniają inne współprzyczyny ustania zatrudnienia. Przypomnieć tylko wypada, że prawo do odprawy, w ramach zwolnień indywidualnych, wymaga by do rozwiązania stosunku pracy doszło wyłącznie z przyczyn, których nie można lokalizować po stronie zatrudnionego.

Mając powyższe na uwadze skarżący nie zdołał przekonać o potrzebie rozpoznania jego skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. należało orzec jak na wstępie.

O kosztach procesu orzeczono w myśl art. 102 k.p.c. w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c.